

Pöytäkirja 5/2019
7.11.2019

1/4

Suomen ILO-neuvottelukunnan kokous

Aika keskiviikko 23.10.2019 klo 10.30
Paikka Eteläesplanadi 4, 1 krs, sali 5
Läsnä Liisa Heinonen, TEM, pj
Hanna-Mari Pekuri, STM
Paula Ilveskivi, SAK
Katja Miettinen, EK
Hannele Vettainen, STTK
Miia Kannisto, Akava
Mika Happonen, VM (skype)
Päivi Kantanen, TEM
Elli Nieminen, TEM
Päivi Hämäläinen, STM
Erja Matikainen, TEM, sihteeri

1 Kokouksen avaus Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.35.

2 Työsuojelun Global Coalition –tilannekatsaus

Päivi Hämäläinen esitteli työsuojelun koalition tilannekatsauksen. Esitetyt diat toimitetaan jälkilähettyksenä.

Työmarkkinajärjestöt osallistuvat Steering Committeeen työhön. WHO vetäytyy puheenjohtajuudesta, koska tupakkateollisuus on hankkeessa mukana. WHO toimii kuitenkin tarkkailijajäsenenä.

Koalition lanseeraustilaisuus pidetään 12.11.2019 aamulla Helsingissä hotelli Clarionissa kolmipäiväisen Vision Zero Summitin (Suomen EU-pj-kauden sivutapahtuma) yhteydessä. Sen jälkeen on ensimmäinen virallinen Steering Committee. Lanseeraus on kutsutilaisuus, mutta itse Summit on avoin tilaisuus, jonne voi ilmoittautua. Kutsu ja linkki toimitetaan erikseen. Ainakin EU-OSHA ja Eurostat ovat mukana tapahtumassa.

3. ILO:n 100-vuotisjuhlaan liittyvä tilaisuus Genevessä ke 27.11.2019 ja ILO-tilaisuus ti 11.2.2020 Helsingissä

Geneven tilaisuuden korkean tason puhujaksi on vahvistunut Tarja Halonen ja myös Guy Ryder osallistuu. Seminaarin ohjelmaluonnos jaetaan neuvottelukunnalle tiedoksi. Myös TEM:stä osallistutaan tilaisuuteen.

Helsingissä järjestettävän tilaisuuden osalta todettiin työjaoston kokouksessa keskustellut asiat, mm. tilaisuuden uusi nimi: "Suomi 100-vuotta

ILO:n jäsenenä juhlaseminaari” sekä Ryderin ideoitu päiväohjelma korkean tason tapaamisineen ja illallisineen 11.2. Todettiin, että vaikka on kyse kutsuseminaarista, tietoa voi jakaa myös liitoille. Järjestöille varataan oma osallistujakiintiönsä.

4 ILO:n hallintoneuvoston kokous 28.10 - 7.11.2019

Suomen hallituksen edustajia osallistuu hallintoneuvoston kokoukseen tavallista enemmän, koska Suomella EU-pj-maana on koordinaatiovastuu mm. EU-puheenvuorojen valmistelusta yhdessä komission, ulkosuhdehallinnon ja muiden jäsenvaltioiden kanssa. Suomi pitää EU:n puheenvuorot. Kokouksessa on esillä mm. seuraavien konferenssien aiheet.

Vuoden 2020 konferenssin asialistalla on yleiskeskustelu aiheesta “inequality and the world of work” ja recurrent discussion sosiaaliturvasta. Kokouksessa valitaan yleiskeskustelun teemaksi joko “Decent work and solidarity economy (SSE) for a human-centred future of work” tai “Skills and lifelong learning”. Linkki hallintoneuvoston materiaaleihin toimitetaan jälkilähetyksenä. Puheenjohtaja totesi, että Pohjoismaat kannattavat elinikäiseen oppimiseen liittyvää aihetta. Asiasta ei ole yhteistä IMEC-kantaa.

Puheenjohtaja toi esiin, että tänä vuonna hyväksytyyn julistukseen liittyen voi jatkossa olla tarve laatia yleisluonteinen sopimus työsuojeluasioista, joka voisi toimia perustavanlaatuiseksi (fundamental) katsottavana yleissopimuksena. Taustalla on julistuksen toteamus, että oikeus työsuojeluun olisi perustavanlaatuinen oikeus. Tämänhetkiset työsuojelusopimukset (155, 187) ovat ehkä tähän tarkoitukseen liian teknisiä ja yksityiskohtaisia. EU:n uusimmissa kauppasopimuksissa ja YK:n sopimuksissa työsuojelu on jo nyt rinnastettu perustavaa laatua oleviin oikeuksiin.

Vuoden 2021 konferenssiin valitaan ehkä keskustelu joko aiheesta “Decent work and solidarity economy (SSE) for a human-centred future of work” tai joko keskustelu tai standardin valmistelu aiheesta “a just transition of the world of work towards environmentally sustainable economies and societies for all”. Vuosille 2021-2022 esitetään standardiaiheeksi oppisopimusta ja recurrent discussion -aiheeksi vuonna 2021 työllisyyttä (employment) ja vuonna 2022 työsuojelua (social/labour protection).

Hallintoneuvostossa käsitellään myös maatapauksia, kuten Venezuela, Myanmar, Guatemala, Qatar sekä työsuojelun tiekarttaa. Linkki ILO:n sivuston ao. asiakirjoihin toimitetaan jälkilähetyksenä.

Hallintoneuvostossa käsitellään budjetin ja ohjelman muuttamista siten, että siinä otettaisiin huomioon työkonferenssissa hyväksytty 100-vuotisjulistus. Todettiin, että sukupuolten tasa-arvo on nyt vahvemmin esillä ILO:n budjetissa. Vähäisten resurssien priorisointi on tärkeää vaikuttavuuden lisäämiseksi.

Suomi on luonnostellut IMEC-puheenvuoroa ILO:n sisäisestä evaluaatio-raportista (Annual Evaluation Report).

Pohjoismaiden hallitusten edustajien ILO-kokous pidettiin juuri Ruotsissa. Ruotsin kollegan mukaan Standard Review Mechanism -komiteassa (SRM), jossa Ruotsi on mukana, on ollut erimielisyyksiä työnantaja- ja työntekijäpuolen välillä työsuojelusopimusten uudistamisesta.

Todennäköisesti työsuojelua koskevia yleissopimuksia ei yhdistetä meripuolelle tehdyn MLC:n tapaan, vaikka siitä oli aiemmin keskustelu.

Hallintoneuvostossa valitaan raportoitavien ratifioimattomien sopimusten aiheet. Vaihtoehtoina ovat joko tasa-arvosopimukset nro 111 (syrjintä työmarkkinoilla ja ammatin harjoittamisessa), sopimus nro 156 (perheenhuoltovelvollisuuksia omaavien työntekijöiden yhdenvertaisuus) sekä sopimus nro 183 (äitiyssuojelu) tai alkuperäiskansasopimus nro 169. Tasa-arvoaihe sai kannatusta pohjoismaisessa kokouksessa.

5 Toimintakertomus 2019 Neuvottelukunnalle kutsun mukana toimitettuun kertomusluonnokseen pyydetään kommentit 8.11. mennessä. Vuoden vaihteessa aloittava uusi neuvottelukunta tekee toimikautensa alussa vuoden 2020 toimintasuunnitelman.

6 Muut asiat Joulukuulta siirretystä kokouksesta, jonka aihe on Global Dialogue Forum on Decent Work in the World of Sport, 20 – 22.1.2020, linkki: https://www.ilo.org/sector/activities/sectoral-meetings/WCMS_667607/lang--en/index.htm, on informoitu OKM:ää.

Raportointi ratifioimattomista sopimuksista (käytännössä suositukset nro 157 ja 201): asian lausuntopyyntö on tulossa heti kun se saadaan valmisteltua.

Neuvottelukunnan uudelleenasettaminen – nimeämispyyntö on juuri lähetetty ja mahdollisesti esiintyvien jakeluhäiriöiden varalta se toimitetaan myös sähköpostitse.

Vuoden 2019 konferenssiraportti on luonnosvaiheessa. Se toimitetaan eduskunnalle ja netitetään heti kun se valmistuu.

Saksa, Ranska ja Turkki ovat ehdottaneet ITUC:lle ja IOE:lle tarkkailijastatusta YK:n yleiskokouksessa ja monet maat, ml. Suomi, ovat tukevat sitä. Vastustajina ovat olleet USA, Venäjä ja Kiinan työntekijäpuoli.

TEM/ILO –sivustoa on täydennetty ja täydennetään asiakirjoilla aina heti kun ne valmistuvat, mm. ILOlle menneet ja menevät raportit, ILO:n yleisesittelydiat, maantieliikenneohjeistoaineisto, tehdyt ja valmistuvat kertomukset ja juhlavuoden tilaisuudet.

Päivi Kantanen kertoi ILO-maantielikenteen ohjeiston valmistelukokouksesta. Kokouksesta ei ole tullut vielä virallista pöytäkirjaa. Ohjeistus on Suomen kannalta kohtuullinen. Suurin osa asioista ilmenee neuvottelukunnalle lähetetystä ja netitetystä kokousraportista.

Puheenjohtaja toi esiin Suomen mahdollisuuden osallistua Turkin irtisanomistapauksia koskevaa kantelua käsittelevään tutkintakomissioon. Suomi voi osallistua komission työhön, koska se täyttää säädetyt kriteerit eli se on hallintoneuvoston jäsen ja se on ratifioinut yleissopimuksen nro 158. UM tukee osallistumista. Selvitetään joko virkamies- tai professoritason osallistujaa.

UM päivittää nuorten asiantuntijoiden JPO-ohjelmaa, jonka tavoitteena on saada työntekijöitä YK-järjestöihin. Alustavien tietojen mukaan yksi paikka ILOon tulisi vuodelle 2020 ja toinen vuodelle 2021. Todettiin, että suomalaiset JPO:t ovat työllistyneet ILOon hyvin.

Todettiin, että myös EU:ssa valmistuneet neuvoston ILO-päätelmät jaetaan jälkilähetystenä tiedoksi.

Hanna-Mari Pekuri muistutti ILO:n väkivalta- ja häirintäsopimuksen ratifiointiin liittyvästä lausuntopyynnöstä, jonka määräaika on 22.11. Pyynnön artiklakohtainen luettelomuoto sai kiitosta.

Puheenjohtaja totesi, että tarvittaessa loppuvuonna voidaan pitää työjaoston kokouksia 11.2.2020 tilaisuuden valmistelemiseksi. Alustaviksi uuden toimikauden kokousajoiksi päätettiin to 9.1.2020 klo 10.00 neuvottelukunta sekä ma 27.1.2020 klo 10.00 työjaosto ja klo 11.00 sopimusjaosto.

7 Kokouksen päättäminen Puheenjohtaja päätti neuvottelukunnan toimikauden viimeisen kokouksen klo 11.35.

Puheenjohtaja Liisa Heinonen

Sihteeri Erja Matikainen

JAKELU

Neuvottelukunnan jäsenet, kutsutut ym.

TIEDOKSI

Antti Neimala/TTM
Kimmo Ruth TTM/TYPO